

## ЧИННИКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ

© О.О. Маслак, Р.І. Ханіна, 2014

Конкурентоспроможність регіону реалізується через діяльність суб'єктів виробничо-господарської діяльності у регіоні і використання конкурентних переваг регіонів, на основі цього визначаються довгострокові перспективи розвитку регіонів.

Конкурентоспроможність регіону – це можливість використати потенційні можливості регіону та ефективно використовувати конкурентні переваги для забезпечення постійного розвитку регіону, а також впровадження нових досягнень науково-технічного прогресу у виробництво, довкілля та соціальну сферу регіону. Під постійним розвитком розглядається процес постійного перетворення якісних та кількісних характеристик регіональної системи, спрямованого на досягнення рівноваги між суспільством, економікою та довкіллям. Щоб краще зрозуміти, як підвищити конкурентоспроможність регіону, потрібно визначити, які чинники впливають на покращення або погіршення конкурентних переваг регіону.[1]

На конкурентоспроможність регіону впливають чинники конкурентоспроможності підприємства, секторів економіки, видів економічної діяльності, підприємств, товарів чи послуг, які продукуються цими підприємствами. Конкурентоспроможність регіонів формує конкурентоспроможність країни.[1]

Саме тому актуальності набуває проблематика регіональної конкурентоспроможності як здатності регіону розвивати та захищати свої конкурентні переваги. Використання конкурентних переваг дозволяє у регіонах сприяє підвищенню рівня конкурентоспроможності економіки країни на зовнішніх ринках.[1]

Н. Каніщенко виділяє дві групи чинників: основні (природні ресурси, кліматичні умови, географічне положення країни, некваліфікована і напівкваліфікована робоча сила, дебетний капітал) і розвинуті (сучасна інформаційна інфраструктура, висококваліфіковані кадри (фахівці з вищою освітою, фахівці в галузі ІТ-технологій), науково-дослідні установи, технопарки тощо). Згідно з А. Гранбергом, на зростання конкурентоспроможності регіонів впливають глобалізація, науково-технічний прогрес, інформатизація, зростання соціальних, економічних та екологічних стандартів життя, підвищення мобільності людей та капіталу.[1]

Також чинники впливу на конкурентоспроможність підприємств можна розділити на зовнішні і внутрішні. Зовнішні включають: чинники виробництва, які впливають на формування конкурентних переваг підприємств протягом всього життєвого циклу, і якими можуть бути: наявність прогресивних технологій, інвестиційних можливостей, науково-дослідної бази, висококваліфікованих кадрів тощо; ділову активність конкурентів; чинники попиту, які характеризують його величину, характер і динаміку; наявність споріднених і суміжних галузей; державну підтримку.

Внутрішніми чинниками конкурентоспроможності можна вважати ринкову та екологічну ефективність, ефективність витрат і менеджменту.

Умовою зміцнення конкурентних позицій регіонів є виконання системами таких функцій: захист інтересів регіону всередині країни і за кордоном; кожний суб'єкт країни повинен максимально використовувати свій потенціал; посилення конкурентних позицій регіону завдяки залученню інвесторів та удосконаленню економічної структури; нарощування зовнішньоекономічного потенціалу і розширення торгово-економічних зв'язків регіонів.[2]

Отже, варто відмітити, що формування конкурентоспроможності регіону, як динамічного явища, що передбачає створення та підтримку певних конкурентних переваг регіону, спрямованих на забезпечення його стійкого положення у відносинах з іншими суб'єктами.

1. В.В. Овчарук, О.О. Маслак, К.О. Дорошкевич *Конкурентоспроможність регіону в умовах кластеризації національної економіки // монографія.* 2. Федак Т.В. *Регіональні фактори забезпечення конкурентоспроможності продукції // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. - Львів. - 2001. - 19 с.*